

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากปัญหาสินเชื่อกู้ยืมที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (ซับไพร์ม) หรือ “วิกฤติแฮมเบอร์เกอร์” ซึ่งเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ไม่เพียงแต่การส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา จะหดตัวลง แต่การส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยยังหดตัวตามเช่นกัน และยังส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศอีกด้วย จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดการศึกษาดัง การหาความสัมพันธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทย จากประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐบาลในการวางแผนนโยบายในการรักษาอัตราการเจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทย และสามารถเตรียมมาตรการรองรับหรือป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตจากผลกระทบของประเทศคู่ค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้ ข้อมูลที่ทำการศึกษาเป็นข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2533 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2551 ประกอบไปด้วย ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นราย 12 เดือน ภายในประเทศ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นราย 12 เดือน อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศจีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และข้อมูลราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั่วโลก

ทำการวิเคราะห์ผลกระทบ โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองเศรษฐกิจแบบ VARX* (Vector Autoregressive with Exogenous) ตามแนวคิดของ Pesaran and Smith (2006) และวิเคราะห์การตอบสนองของผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศ ต่อการ

เปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น อัตราแลกเปลี่ยนของ ประเทศคู่ค้าทั้ง 5 ประเทศและราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั่วโลก

การวิเคราะห์ผลกระทบ โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองเศรษฐกิจแบบ VARX* โดยทดสอบการ ร่วมกันไปด้วยกันเพื่อพิจารณาว่าทุกตัวแปรในแบบจำลองแต่ละแบบจำลองมีเสถียรภาพในระยะ ยาวหรือไม่ ตามวิธีของ Johansen และทดสอบความเป็นปัจจัยภายนอกแบบแอบแฝง (weakly exogenous) เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรนั้น มีกระบวนการปรับตัวในระยะยาวหรือไม่ ทำการวิเคราะห์ ทั้งหมด 6 แบบจำลอง โดยแบบจำลองแรก เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มห ภาภายในประเทศกับตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคของประเทศคู่ค้ารวม 5 ประเทศ และ แบบจำลองที่เหลือ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคภายในประเทศกับ ตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคของประเทศคู่ค้าแต่ละประเทศ 5 ประเทศ

ซึ่งจากการทดสอบความนิ่งของข้อมูล พบว่าทุกตัวแปรในแต่ละแบบจำลองมีอันดับของ ความสัมพันธ์ (order of integration) เดียวกัน ที่อันดับความสัมพันธ์ $I(1)$ จึงไม่จำเป็นต้องตัดตัวแปร ไตออก ผลการทดสอบการร่วมกันไปด้วยกัน พบว่า แต่ละตัวแปรในทุกแบบจำลองมีความสัมพันธ์ กันในระยะยาว ผลการทดสอบความเป็นปัจจัยภายนอกแบบแอบแฝง พบว่า ข้อมูล อัตราเงินเฟ้อ รวม 5 ประเทศ ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อประเทศมาเลเซีย และข้อมูลอัตราเงินเฟ้อประเทศสหรัฐอเมริกา มีคุณสมบัติความเป็นปัจจัยภายนอกแบบแอบแฝง ดังนั้นจึงตัดตัวแปรของประเทศคู่ค้าออกเป็น ปัจจัยภายนอก (Exogenous) ทุกตัว

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบ ณ ช่วงเวลา t (contemporaneous effect) พบว่า ผลิตภัณฑ์มวล รวมของประเทศคู่ค้ารวมทั้ง 5 ประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศจีน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ ประเทศสิงคโปร์ และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสหรัฐอเมริกา มีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวล รวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศมาเลเซีย อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ มีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศ ทางตรงข้ามกัน อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศคู่ค้ารวม 5 ประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน ของประเทศจีน อัตราเงินเฟ้อของประเทศญี่ปุ่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศมาเลเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวม อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนของ

ประเทศสหรัฐอเมริกา และราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั่วโลก มีผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศคู่ค้ารวมทั้ง 5 ประเทศ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสหรัฐอเมริกา มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน และอัตราเงินเฟ้อของประเทศญี่ปุ่นมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศในทิศทางตรงข้ามกัน

จากผลการวิเคราะห์การตอบสนอง พบว่า ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศตอบสนองต่อผลกระทบที่มวลรวม อัตราเงินเฟ้อของประเทศจีนในทิศทางเดียวกัน ตอบสนองต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศสิงคโปร์ ตอบสนองต่ออัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสหรัฐอเมริกาในทิศทางตรงข้ามกัน ในขณะที่ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน โดยประมาณ 0.1 – 0.2 เปอร์เซ็นต์ ในทิศทางตรงข้าม อาจเนื่องมาจากเมื่อราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ราคาสินค้ามีราคาสูงขึ้น เพราะมีต้นทุนในการผลิตสินค้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นประชากรในประเทศจะชะลอการบริโภค ทำให้ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศลดลง

การตอบสนองของอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศ พบว่า อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของผลกระทบที่มวลรวมของประเทศญี่ปุ่นในทิศทางเดียวกัน ตอบสนองต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศมาเลเซีย ตอบสนองต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศญี่ปุ่นและ ตอบสนองต่ออัตราแลกเปลี่ยนของประเทศมาเลเซียในทิศทางตรงข้ามกัน

การตอบสนองของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศ พบว่า อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศตอบสนองต่อผลกระทบที่มวลรวม อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศคู่ค้า และราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั่วโลกน้อยมาก อาจเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นอยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารกลางของประเทศ ดังนั้นจึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้

จากการศึกษาผลกระทบจากตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคของประเทศคู่ค้า 5 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย คือ ผลกระทบที่มวลรวมของประเทศจีน สิงคโปร์ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศสิงคโปร์ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา มีผลต่อผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย ผลกระทบที่มวลรวมของประเทศสิงคโปร์ อัตราเงินเฟ้อของประเทศญี่ปุ่น

มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศจีน มาเลเซีย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั่วโลก มีผลต่ออัตราเงินเฟ้อภายในประเทศของไทย อัตราเงินเฟ้อของประเทศญี่ปุ่น อัตราดอกเบี้ยของประเทศสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์และสหรัฐอเมริกา มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศของไทย

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วจะพบว่า ผลกระทบมวลรวม อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ จะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพภายในประเทศของไทย มากกว่าประเทศคู่ค้าอื่น ๆ เมื่อพิจารณาถึงขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคของประเทศสิงคโปร์ต่อเสถียรภาพภายในประเทศของไทย พบว่า ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศของไทย มีขนาดของของความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลกระทบมวลรวมของประเทศสิงคโปร์ เท่ากับ 0.376 ซึ่งหมายความว่า ถ้าผลกระทบมวลรวมของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลให้ผลกระทบมวลรวมของไทยเพิ่มขึ้น 0.376 เปอร์เซ็นต์ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ มีขนาดของความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับผลกระทบมวลรวมภายในประเทศ เท่ากับ -9.863 และ -0.176 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศของไทย ลดลง 9.863 เปอร์เซ็นต์ และถ้าอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศของไทยลดลง 0.176 เปอร์เซ็นต์

อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศของไทย มีขนาดความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลกระทบมวลรวม และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ เท่ากับ 0.0878 และ 0.047 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า ถ้าผลกระทบมวลรวมของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศของไทย เพิ่มขึ้น 0.0878 เปอร์เซ็นต์ และถ้าอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่ผลกระทบมวลรวมของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อภายในประเทศเพิ่มขึ้น 0.047 เปอร์เซ็นต์

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น ภายในประเทศของไทย มีขนาดความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์ เท่ากับ 1.315 และ 0.011 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศของไทยเพิ่มขึ้น 1.315 เปอร์เซ็นต์และถ้าอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของประเทศสิงคโปร์คงที่ จะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นภายในประเทศของไทยเพิ่มขึ้น 0.011 เปอร์เซ็นต์

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผลกระทบ จากตัวแปรทาง เศรษฐ ศาสตร์ ของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 5 ประเทศต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พบว่า ผลกระทบที่มวลรวม อัตราเงินเพื่อ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศคู่ค้า มีผลต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญต่อการวางนโยบายทางด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากภายในประเทศมากกว่าการพึ่งพิงจากระบบเศรษฐกิจของต่างประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจตามประเทศคู่ค้าเหมือนที่ผ่านมา

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากจำนวนข้อมูลทางเศรษฐกิจมหภาคที่ใช้ในการประมาณค่าของการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนไม่มากพอ ในทางปฏิบัติถ้าต้องการความแม่นยำของผลการวิเคราะห์ควรเพิ่มจำนวนข้อมูลในการศึกษา และควรเพิ่มจำนวนประเทศ เพื่อความแม่นยำและถูกต้องในการวิเคราะห์ผลกระทบจากเศรษฐกิจของต่างประเทศมากขึ้น